

lapsemängifs nende soledusite waasta arwata, mis wana aegsed sõad sünnitased. Seal ei leidnud sedagi armu, ei naine ega tüdruf, ei wanarausk ega rinnalaps.

„Mõek oli mõrisuk mõllamas,
Ora hullem surmamas,
Täver aga taga tapemas,
Mõõwel surjem riisumas!“

Mõnda seisab praego wanapõlwe mälestus ühes rahwa suust üleskirjutud laulus. Viisut õnnelikusi ehk olid nii hõlpsalt surma leidnud, suurem hulk lõipes enamiste yifa piinatuse käte, kus neid mõnikord lusti pärast waewati ja tule paistel küpsetati, ehk elusalt ebajumalatele oħverdati. Ühel leigati feel suust, teisel kõrv ja nina, kolmandamal üks läjji otsast, ehk tehti veel soledama tegusi.

Sakslased olid faupa tehes luba saanud, endale fauba ajamise varjuks Dūuna jõe kaldale kindla linnakese ehitada, kuhu nende laevad mitmedjugu faupa wedasid, selle waasta wilja, met, waha, rasswa, kasuka ja muud nahku wahetasid, mis omale maale tagasi viisid. Kui sõbralik faubaajamine forrale seatud, püüdsid Sakslaste waimukatjased aega mõõda riisti, usu seemet ebajumalate orjadelle fulwata, kelle eloford igapidi wāga õnneto näitas, fest et nemad wiisakama riistlaste kombedest midagi ei teadnud. Sakslaste õpetajad hakasid Ehwangeliumi rõõmusõnumid kulutama, tunni eiawa sõna waim siin ja seal südameid leidis, kus sõnakülw idanema

läks. Kui nāis esiosalt faunis ferda minema; Sakslased, uuend-tistlased ja ebajumalate orjad elasid lepi-lisult üks teise kõriwas. Aga ei kuigi faua, seal hakasivad ebajumalate teenrid riistlaste waasta mässama. Sütinud vihatulest sigines pik waen, iseärtanis se läbi, et mõned riistitud inimesed jäalle ebajumalate wörku tagasi langesid ja föige furjemaks Sakslaste waenlaseks saiwad. Lühikesele wahepida-mistega festis werine mässamine kaksjada aastat enne kui riistiust ebajumalate teenistust lõpetas ja rahwa tasasemaks tegi. Ilijewoeglised Pohlas ja Rootsivalitsused ei joudnud ka sõakära meie maalt kustutada, tunni viimaks 1710 suur Vene Keiser Peter I. meie maad oma woli alla võites, pikalist sõda waigistas ja õnneliku rahu, seemet werise põlule külwas.

Mõnda näitab töötlik wana põlwe fuju, ja wõib fest igamees ise arwata, et laulikuteest laulus ülen-datud õnnepääwad täis häda ohtu ja wiletsust olid. Kui ilja aego lõpetud viimise sõbaristi wanapõlwe kõrwas waatame, lähääb meie aegne häda üsna tühjakas. Meie maa rahwas ei ole fest sõast muud raskust tunnud, kui et sool kallimaks läks ja rohkem noori mehi kui rabu aegal wäätenistusse võeti. Kas tohime seda foormaks panna? — Meie oleme, Jumal tänatud! rahuliste põldu harinud ja igapääwast leiba seõnud, ehk kül waenlased kaks suve järestiku meie ligimail merel asusid, on meie maad wägewa Vene ketka tiib varjanud ja föige kahju eest hoidnud.